

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 21. ANULU XVII.

Telegrafulu oare de doue ori pe septimana: joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani ga'ta prin scrisori francate, adresate contra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tre provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratiile se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 13/25 Martiu 1869.

Cu 1 Aprile se deschide prenumeratiune noua la „Telegrafulu Romanu“ pre langa conditiunile espuse in fruntea foiei.

Editor'a „Telegr. Rom.“

Elementele nu ne lipsescu

Asia amu disu in articolulu nostru din nrulu 18 alu acestei foi, intitulatu „Un'a din cardinalele trebuintic.“

Chiara si cu acea ocaziune amu indigitatu ca ce feliu suntu elementele acelea: prisosulu din locuitorimea de la tierra. Candu vorbimu de noi intielegemu pre locuitorimea nostra nationale, caci de celelalte are cine sa ingrigesca si esperinti'a ne documenteaza ca s'au ingrigitu si se ingrigesce in totu modulu.

Sa cautamu dara unu momentu la suprafati'a pre carea locuiescu romanii din monarchia austro-unguresca, si sa vedemu, deca este adeveratu ca elementele de a crea cetateni le avemu.

De inteliginti'a naturale a romaniloru amu vorbitu cu alta ocaziune si inca dupa martori streini, prin urmare nepartinitori. Si apoi unde este inteliginti'a acest'a, este si darulu de inventiune, si inventiunea joaca unu rol mare in afacerile cu cari se ocupa acea clasa a cetateniloru, cari produc manufacturi. Pre darulu inventiunei radima perfectionarea instrumentelor de lucru, pre acela-si daru radima insusirea de lucrurile ce se intrebuinteaza la traiulu de tote dilele s. a. m. d. Si cumca darulu acest'a exista in mesura mare ni dovedescu casuri reale, destule, chiaru si pana acum, candu industria e imbratisata numai de individi singuratici, sporadici in cate unu cotu de tierra, si si acesti'a, parte mare ca diletanti si numai putini ca mijlocu de a-si castiga pânea de tote dilele.

Aici in ap-opierea nostra este unulu, carele face orologie de turnuri, din lemnu, pregatite de asia, incatu suntu mai trainice si mai neespuse influintei temperaturi seu aerului, decatu cele de metalu. Din partile Cohalmului ni se scrise anulu trecut noue, si amu cetitu si in diuarele nemtiesci de aici, despre unu maestru de mori de ventu, despre cari mori multi voru sci cu catu nesuccesu se potu aclimatisa la noi in tierra, unde venturile suntu forte schimbatoise. Amu veditu cu ochii o masina de reschiatu, facuta de unu diletantu romanu (Protopopu gr. cat. in Indolu) care reschia singura si sta in locu candu papusi'a e ga'ta. Totu acest'a face si orologie atatu de casa catu si de turnuri; ceste din urma de le trage, dupa cum dicemu noi, la optu dile si la o luna odata. Munteni apuseni cari suntu cunoscuti ca baiasi si ciuberari, se ocupa cu lemnaritul (bardasitul) in mare si in micu cu succese forte de admiratu, asemenea cu fauritul. Avemu desu maestri de vase de lutu in unele parti de tierra s. a. s. a. afara de pelarii cei multi d. e. din Porcesti, (cari suntu premiati de espositiunea din Londonu) din Alb'a Juli'a, Oresti'a, Fagarasiu etc.

De plantele cele june respandite in industria moderna nici nu amu facutu amintire, cu tote ca si aci avemu individi distinsi, cari nu stau in privinti'a lucrului inapoi'a altoru mesistri de alta nationalitate.

Inmultiti acesti'a si radicati ceilalti, cari se afla deja adusi la starea de a se pute perfectiuna si ia folosinti'a mesieriloru lor: — in unu deceniu societatea nostra nationale aru capata alta fatia. Satele respandite pre teritoriu de cate unu milu, a le munteniloru apuseni si ostici, se aru aduna si in locu de sate se aru preface unele in orasio. Totu asia s'aru pute preface si altele din alte parti a le tieroi.

Cu privintia la acesta materia aru fi multu de disu inca, inse credemu, ca cele ce aru fi de a se continua mai departe aru fi mai de doritu sa facemu.

Pana aci amu vorbitu numai de o jumetate a elementelor. Acest'a o dicemu pentru aceea, caci trebuie sa ne fia aminte, ca nu e de ajunsu de a recomanda numai imultirea producatorilor de manufacturi. Aici celitorii sa ne permita a repeti unele idei espuse cu alte ocaziuni. A repeti ca prin imbratisarea mesieriloru mosiele de la tierra nu suferu deraburiri asia insemnate. Impregiurarea acest'a mijlocescu de acei ce remanu la tierra si potu estinde mai tare activitatea si castigulu. Si deca perderea de bratie lucratorie e mai mare, scadiementulu de aci se suplinescu prin masini seu instrumente cari suntu mai spornice la lucru. O stare mai buna a tieraniloru imultiescu trebuintele loru dara si inlesnescu procurarea loru si acest'a aduce cu sine si factorii, la care producatorii de manufacturi si depunu manufacturile loru. Acesti'a suntu celelalte jumetate.

Noi si pana acum audimu adese pre maestri neromani laudandu contingentulu de cumparatori ce lu dau romanii din giurulu cetatiloru, afara de ceea ce se esporta in strainatate.

Aru fi pecatu dara, ca poporulu nostru sa nu se folosesca de privilegiulu ce i sta asia dicendu dinaintea usiei; de privilegiulu celu costa asia de putnu, pentru ca in casu candu unu parinte e seracu si are fii mai multi, nu are lipsa de alta, decatu candu va fi unulu de 12-14 ani sa-lu dea unu maestru si dupa patru ani fiului seu i sta calea deschisa de a se hranu, de a ambla in lume si a o cunoasce si in urma de a deveni unu cetatienu cu stare si si cu tignela si omulu seu, neaternatoriu de nimenea.

O reflexiune.

Dlu corespondinte de „langa Timisiu“ raspunde in nrulu 27 alu „Albinei“ la articolulu nostru din nrulu 15: „Suntemu aproape de a ne intielege?“

De ore-ce dlu corespondinte se tanguie ca a fostu pre lungu articulu citatu, ne vomu sili de astadata ca sa scriemu catu se pote de pre scurtu.

Dlu corespondinte evita obiectulu articulu nostru si se face picantu, pentru ca indata la inceputu face din intrebarea nostra o afirmatiune: ca „amu fi intielesi“, in sa mai tardiu cu vre-o cate va pasagie ne spune o istoria: cum densulu, candu s'a invrednicitu a vorbi asta vera in Bucuresci cu unu inteliginte de renume europenu, C. A. Rosetti, si cum acest'a fiindu intrebatu de dlu corespondinte, ce scrie „Telegrafulu“ in nrii mai recentu, ii respunde, ca nu-lu pricepe. Deci acum si dlu corespondinte, nu scimu din respectu catu dlu Rosetti, inca marturisesce ca nu-lu pricepe.

Marturisimu, ca nu voimu a ne insusi dreptulu de a judeca asup'a capacitatii nimenui, acest'a pote ca e unu daru dela Ddiu, ca fia-care se pricepa numai pre catu-lu taie capulu; dara dlu corespondinte, carele ni-a povestitu si pre aci, inca asta tomna istoria acest'a, ne pune in critic'a positiune de a ne intreb'a, ca ore a spusu densulu a tuncu neadeveru, seu acum in corespondinti'a sea de „langa Temisiu“, pentru ca atunci spunea lucrulu altfelu, nu ca acum. De cum-va si-a uitatu ce a spusu atunci, apoi i-amu pute servi cu putiena reimprospetare de memoria, si noi inca amu isbuti sa esimu din dilem'a asta fatole; cu tote, ca ni se pare ca totu atata va fi, dupa ce avemu aceste doue descoperiri, ori ne vomu tiené de cea din urma ori de cea dintai.

Dlu coresp. face apoi alusiuni la decoratiuni, cari dupa imaginatiunea cea pre poetica se porta

pre „capetiena“, si dice ca capetien'a este de vina deca nu pricepe „Telegrafulu“, caci „nu e decorata etc“. Nu vomu judeca deca decoratiunile potu sa ajute ce-va la desvoltarea unei capetieni seu la calificarea ei; dara nu intielegemu cum vinu decoratiunile aici in vorba? Un'a, noue nu ni se va putea arunca nici o imputare ca suntemu decorati, pentru ca nici nu amu visatu de asia ce-va nici odata. De alta parte deca statulu afla cu cale sa distinga pre cine-va meritatu, nu e o crima, ca meritatulu sa primesca distinctiunea, si acest'a cu atat'a mai ventosu, cu catu omenii primescu beneficii cu multu mai de a dou'a mana, nu ca sa le aterne de peptu, ci sa le intrebuinteze si altu feliu, nu dela statu, ci dela privati si pentru aceea cine le va face vre-o imputare? Sa fimu drepti si ecuitabili dlo de „langa Timisiu“.

Dlu corespondinte ne denuncia, bine sa observe cetitorulu cuventulu, publiculu seu ca facemu „siega si scriemu ironia despre — o — no'rea si demnitatea nationale“.

Candu amu vei noi sa facemu siega etc. din onorea si demnitatea nationale, amu trata lucrulu mai cu indiferentia; amu maguli partiei sentimentali a aspiratiiloru nationali, amu orbi natiunea sa nu veda starea lucrurilor de fatia. Dlu corespondinte seu nu scie, seu nu vrea sa mai scie despre ce e intrebarea la noi. Ca sa primesca mai ingraba consimtiementulu publiculu, pre care vrea a si lu apropiat, ne pune dintr'o data „fatia in fatia natiunea romana cu natiunea magiara“. Candu s'aru pute acest'a asia dintr'odata nu amu ave nimica in contr'a, amu fi de acordu cu dlu corespondinte. La noi inse stau lucrurile altfelu, ele inca nu au inaintatu incatu totalitatea nostra nationale sa faca o singura cestiune din cestiunea ei. Noi suntemu, chiaru dupa D-vostra, inca numai la stadiulu autonomiei Transilvaniei, va se dica, inainte de 1818.

Deci dle cor, dupa stadiulu in care se afla cestiunea de care se trateza, bine sa bagi sema, ca sa nu uitu, ca factorii cari-si stau fatia in fatia suntu: Transilvania si Ungaria.

Vei fi umblatu putienu prin Transilvania si pote ca nu scii bine, deca de cumva intalnescu pre careva de aici pre acolo, intr'ebalu fii bunu, sati spuna, ca in Transilvania, dupa desvoltarea lucrurilor remase incurcate dela 1848 in coce, reprezentantiele tieroi nu se facu dupa nationalitati, ci dupa jurisdictiuni, adeca, dupa comitate, scaune si districte si unele municipii. Acum dle cor., deca tier'a acest'a, a caroru municipii suntu mai tote amestecate cu neromani, are sa si apere in fatia Ungariei autonomie, ea trebuie intr'ega sa se puna fatia in fatia cu Ungaria, spre a paralisá dorinti'a cestei din urma de uniunea celei dintai. Deci dle cor. intrebarea ce o pui, ca dora pentru aceea nu incape asemenarea intre biseric'a serba si romana, caci factorulu romanu nu e recunoscutu de statu, — e o intrebare superflua. De alta parte deca legea electorale in Transilvania nu aru fi asupritoria, nu aveamu multu habariu de recunoscerea seu nerecunoscerea romanulu de factoru recunoscutu de statu, ci alegeamu o majoritate de deputati, cari faptime aru fi valora tu, ca suntu unu factoru in statu si rezultatele eumpaneau atunci in partea romana. Atunci si cestiunea autonomiei si ori-care alt'a, ce ne interesaza mai de aproape se putea deslegá altfelu.

Fa unu proiectu dopa care tier'a Ardealulu sa fia reprezentata dupa natiuni, seu deca se alege in tote jurisdictiunile tieroi deputati, tier'a (fandu ca romanii nu s'au folositu, ca in districtulu Fagarasiulu de dreptulu seu) totuti sa nu-si pota ave reprezentanti'a sea recunoscuta de formele dreptulu de statu in vigore, — si-ti vomu fi forte re-

cunosători, până atunci înse nu o luá la sanátós'a în drept'a și în stâng'a, pentru ca după cum singuru te vei convinge de la 20 Aprilie în colo, Transilvania va fi reprezentată în Pest'a, pe lângă tota abținerea noastră, de magiari, secui și sasi.

Inca un'a și apoi — sanătate buna!

Lasate d'ra, lasase și alții de vorbe și frase frumoșe, căroru nu aveți sa le puneți altu temein, decâtu ca d'ora se voru schimbá impregiurările. Sciti ca cu d'ora și póte se „p a c a l e s c e” omulu, și sciti ca te poți, ve puteți, ne putemu „p a c a l i” cu totii?

N a t i u n e a romana nu va „a m a g i” pre nimenea, cându va cercá totu privilegiu, recunoscutu în statu de legale, spre a-si aduce la valóre pretensiunile sele drepte. Dara ea va fi a m a g i t a de sine cele drepte, deca va fi imbetata mereu de cestioni locali și póte și personali, și până cându alte națiuni colocuitorie și din giurulu nostru și cauta de trebi, ea cu cuvinte frumoșe va fi retinuta de a face ce-va. E dreptu ca nu insielámu, nu tradámú pro nimenea; ni e téma inse, cá nu cumva sa se faca aceste cu noi însine din ne-
prevedere. . . .

Eveneminte politice.

„Gazet'a de Colonia” ne aduce urmátorea scire:

Regimulu francesu a pus sa se imparta la tíera gratisu o brosiura edata la Dentu, care pórtá titl'a: „Convenirile publice în Parisu”. Acesta brosiura contine unu síru lungu de estrase din vorbirile cele infocate ténute în Belleville etc. Aceloru estrase le premergu nisee pasagie, care sunt menite a spaimentá pre bietii tiereni fricosi, punendu-le înainte pericolele ce provinu din nisuintele cele revoluționare ale opozițiunei.

Dara regimulu inca nu dórme. Chiaru în momentulu acest'a e tíer'a impenata de epistole volante, în cari se espunu în modulu celu mai infioratoriu cuventările ténute în unele adunári publice din Parisu. Dara nu e destulu cu atát'a, ci inca-si punu tóte puterile de a reimprospetá iérasii cultulu bonapartianu, care se pare, ca a decadiutu cátu de bine și la tíera. Spre scopulu acest'a se esoperéza în tipografi'a imperiale o epistola volanta, care prin estrase tendentióse din *Idées Napoléoniennes se invetie poporulu, ca n'are în lume unu amicu mai bunu, decâtu pre Napoleonu III.* Lucrulu erá sa se tiena secretu și numai în momentulu alegeriloru se fia imprasciatu în tíera. Prin o indiscretiune inasa, proiectulu ajunsse la publicitate, și asiá, precum se aude, epistol'a aceea, va se iésa în lun'a curenta.—

Sciri din Bucuresci anuncia în Parisu, ca casulu privitoriu la polonulu Dunin s'a complanatu pre cale pacinica. Dintr'o parte se afirma ca principelu Carolu din Romani'á aru fi îndreptatu din motivulu acest'a cátra imperatorulu Napoleonu o scrisóre, în care se róga pentru rechiamareu consulului gen. francesu Mellinet din Bucuresci. „France” și „Patrie” dechiará acest'a scire de o scornitura. Dara „Cor. franc.” dice ca ténuta lui Mellinet în caus'a acest'a totusi n'a fostu corectá; celu putienu se vorbesce în cercuri confidentiale ca Lavalette aru fi facutu lui Mellinet în modu crutietoriu, óresi-care imputare, de-si e Mellinet în oriente unulu dintre cei mai energici agenti ai Franciei.

Scirile privítore la Ispani'a vorbescu ca domnesce pace în tóta tíer'a afara de Xeres, unde insurgentiá iérasii a inceputu a conturbá liniscea publica. O armata sub conducerea generalului de brigada Pazos tramisa în contr'a loru a atacatu pre insurgenti în 18 Martiu, și dopa cum insciintiéza depesiele venite din Xeres ia batutu, inasa cu multa versare de sänge din ambe pártile; 600 de insurgenti mai cu séma totu streini s'a prinsu, cei'alalti s'au imprasciatu fugindu.—

Unu telegramu din Serapeum sositu în Londra în 19 ne insciintiéza ca în 18 Martiu, s'a delaturatu cateractele din canalulu dela Suez și diminéti'a la 11 óre s'a deschisu navigatiunea din marea Meditiera în marea Rosla fiindu de fatia și vice-regele Egiptului.—

Prussia-si aróga, precum spanu foile germane, în Germani'a drepturi, cari nu respectéza istoriá nici unui statu; ea anesséza pre rendu statele cele mai mici, precum a facutu și în díele trecute cu cetatea libera Frankfurt de lângá Main, calcându în picíore drepturile ei cetatienesci, pentru 1 mil. de taleri.

Aceste volnici au produsu o indignatiune mare între germani, și a instreinatú Prussiei pre multi amici.—

In caus'a Belgiei unu telegramu nou ne infatiosiéza situatiunea într'unu modu fórtu optimisticu. Acestu telegramu dice ca parerile Franciei și Belgiei divergéza numai într'unu punctu. Dara cumca acest'a este punctum saliens nu pomenesce nimic'a.

Iu „Independance” cetimu: Pertractările între cabinetulu nostru și ministeriulu francesu suntu în lucrare. În 17 a. c. a pertractatu unu consiliu de ministri propunerile aduse de Laguéronniere și precum se vede în privinti'a unoru puncte de siguru se voru invoí. Adunarea unei conferintié s'a primitu în principiu; acésta conferintiá se va tiena la dorinti'a regimului francesu în Parisu. Regimulu belgiculu propune, cá tarifele internatiunale sa se esaminedie de acésta comisiune pentru ca în modulu acest'a sa se asecuredie transporturile pentru societátile francese, care i s'aru conveni prin usuairea directa a cálei ferate de Luxemburg și Lüttich-Limbürg.

Regimulu francesu afla ca aceste propuneru suntu pré restrinse, deci pretinde cá conferinti'a sa se ocupe cu tóte afacerile economice ce suntu de interesu pentru ambele tíeri, și ca o parte din acele afaceri se fia esaminarea tractatelorú privítore la calea ferata. Acestea suntu propunerile, cu care e insarcinatú Laguéronniere de a le aduce la cunoscinti'a conferintiéi și a le sustienea. Pána acum e inca diferentiá între opiniuni în privinti'a acest'a; inasa se spera, ca se voru aflá mijlóce de complanare.

Caletori'a Majestátiéi Sele.

Majestatea Sea Imperatulu a ajunsu sér'a în 17 Martiu din Fiume în Pol'a, unde fu primitu cu entusiasmu și dusu în teatrulu cetátiéi. Diminéti'a în 18 Martiu visitá escadrónele imperatesci, marin'a, arsenalulu și alt. unde se facura productiunile cele mai frumoșe. Sér'a la 6 óre au fostu unu diner militarú, la care au participatu toti dignitarii militari și marinari. La 8 óre dopa diner plecá Majestatea Sea cátra Trieste.

În 19 diminéti'a dopa 8 óre anónciara salvele de tunuri, campanele bisericelorú și strigările poporului, venirea Majest. Sele pre vaporulu „Greif”. Primirea fu entusiastica. Podestá cetátiéi Poren't'a salutá pre Maj. Sea și-lu bineventá în numele cetátiéi dicendu, ca cetatea Trieste au privitu totdeun'a cu confidentia la cas'a Habsburgica incredintiendu-i destinele sele. De numele principiloru ei suntu legate reminiscintié nesterse și în sírulu acestor'a stralucescu numele Majest. Sele pentru institutiunile liberale dáte popólorulu Austriei, incheiandu cu felicitările cele mai caldúroșe, ce fura acompániate din partea multimei adunate.

La aceste respunde Majestatea Sea în limb'a italiana: „Cu multiamire primescu ovatiunile ce-mi aduceti, și speru ca simtiemintele de loialitate nu voru incetá nici odata de a formá patriotismu pentru monarchia și interesele ei. Ve incredintiézu ca destinele cetátiéi Trieste și a locuitoriloru ei fura deosebire de nationalitate mi jactu asemenea la inima, și me bucuru pentru buna starea cetátiéi și a teritoriului ei.”

Dupa intrarea în Despartemeteu primí Maj. Sea indatu ovatiunile tuturorú jurisdicțiuniloru și corporatiuniloru. Mai întâiu primí Maj. Sea pre ambasadorele regelui de Itali'a, generalulu Morozzo dela Rocca, care-lu felicitá în numele monarchului seu; dopa aceea urmá representatiunea preotimei inalte, a consiliului cetatienescu, a corpului militarú — consulariu și a tuturorú corporatiuniloru.

Dupa cum se scire din Vien'a Maj. Sea va sosi Dumineca în 21 Martiu la Vien'a.—

Dela senatulu imperiale.

Venindu vorb'a despre bugetulu culturui în siedinti'a dela 18 a curentei dlu Eudoxiu Hurmuzachi vorbesce dopa cum raportéza „Albin'a” urmátorele:

Biseric'a gr. or. din asta parte a monarchiei trece preste jumetate de milionu și sta în legatura ierarchica cu trupin'a din Transilvani'a și Ungari'a, care singura numera preste trei milióne. Cu tóte ca prin legile fundamentale de statn e garantata autonomi'a bisericelorú, cunoscinti'a relatiuniloru interne și esterne ale bisericelorú este pentru regimulu și acum de lipsa cá si mai înainte; cáci regimulu nu numai ca este îndetoratu a scuti autonomi'a bisericelorú, ceea ce nu e cu putintiá fára de cunoscinti'a organismului și marginiloru ei, ci

densulu are sa recunósca și sa respectedie reportulu singuraticelorú biserici cátra statu, spre care scopu este necesaria cunósccrea constitutiuniloru canonice.

Deca s'a aflatu de bine și de necesariu, în mijloculu unei cetáti rom. catolice și într'unu ministeriu de culte asediatu numai și numai cu barbati de confessiunea rom. cat., a mai atrage și pre unu episcopu rom. cat. în calitatea de expertu și consultatoriu, precum se respicá d. ministru de cultu în respunsulu interpelatiunei din 28 Ianuariu, atunci cugetu eu, ca atragerea unui consultatoriu din sinulu unei biserici mai putienu cunoscutu de pre marginile imperiului, nu póte fi mai putienu de lipsa, cáci numai asiá póte avé regimulu o garantia pentru dejudecarea drépta a referintielorú acesti biserici.

Ca necesitate acésta s'a și aretatu pre fatia, dovedesce fápt'a cunoscuta, ca ministeriulu ia adese refugiu la unu barbatu versatu în sciintiéle canonice orientale, spre a se inforsatú despre institutiunile acestei biserici, care barbatu inasa nu este nici din gremiulu ministeriale, nici din sinulu bisericeii ortodocse. (Intielege pre profesorulu Tschis-mann. Trad.)

Dara nu numai cu privire la cunoscinti'a institutiuniloru acestei biserici, ci și a traganári cu resolvirea afaceriloru bisericesci orientale este necesaria atragerea unei puteri lucrátorie, ca legile fundamentale de statn se devina odata litera via în privinti'a bisericeii orientale. Este adeca cunoscutu, ca petitiunea diecesaniloru din Bucovina pentru efeptuarea autonomiei bisericeii, prin conslululu senatulu imperiale de 19 Iunie 1868 s'a tramisu regimulu c. r. cu invocarea, de a pune la cale cele de lipsa, cá biseric'a orientale se devina cátu mai curendu în posesiunea autonomiei sele garantate prin art. 15 a legii fundamentale de statn. Ce e adevéru, ministeriulu a provocatu fára intardiare și pre episcopulu din Bucovina, ca densulu intru intielegere cu consistoriulu și cu diecesanii se faca propunerile respective. De atunci suntu trecute optu luni, și caus'a autonomiei inca totusi nu e resolvata, ci jactu în studiulu primu. Concedu, ca vin'a acestei traganári nu jactu susu ci josu, nu asiá în ministeriu ci mai multu în diecesa; totusi nu se póte negá, cá o energia din partea ministeriului, care este îndatoratu a efeptuá legile fundamentale de statn, aru fi miscatu lucrulu din locu, și deca nu s'a desvoltatu atare energia, pare-mi-se, ca caus'a jactu în lips'a unui organu în gremiulu ministeriului, care sa se ocupe cu seriozitate de afacerile bisericeii orientale.

Pentru propunerea mea și pretensiunea drépta a bisericeii orientale vorbesce și procedur'a observata în favórea altoru confessiuni. Precum a desfasuratu dlu superintendinte Schneider, se afla în ministeriulu de cultu dejá de multi ani unu consultatoriu din partea bisericeii evangelice. De ce dara se remana neconsiderata asemenea pretensiune drépta a bisericeii orientale? Séu póte ca biseric'a acésta se aiba și de aci înainte sórtea, cá afacerile ei se fia dejudecate și resolve dupa mesur'a asiédiamintelorú bisericeii rom. catolice?

Nu sum siguru, deca inaltulu ministeriu este intielesu cu pretensiunea mea facuta în numele confessiuniloru orientali. Dara pre cátu sciu pozitivu, este unu factoru mai inaltu decâtu ministeriulu, care a recunoscutu asta pretensiune. Cuventulu imperatescu, care s'a datu în anulu 1860, și până acum nu s'a retrasu, stá la mijlocu pentru propunerea mea. Rescriptulu Majestátiéi Sele din 27 Septembrie 1860 cátra patriarchulu Rajacici contine spre fine urmátorele: „In fine voui purtá de grigia, ca pentru tratarea afaceriloru bisericeii gr. or. la instanti'a suprema sa se asiédie unu barbatu de confessiunea acestei bisericeii”. Credu dara, ca inaltulu ministeriu nu va face ilusoriu cuventulu imperatescu, ci-lu va aduce cátu mai curendu în realitate.”

Propunerea dlui Hurmuzachi se spriginí și din partea pré sántiei sele parintelui episcopu Cnezeviciu cu urmátorele cuvinte: „Propunerea facuta de dlu Hurmuzachi jactu întru interesulu bisericeii gr. or. si este basata în legile fundamentale de statn despre egalitatea confessiuniloru. Si eu sustienu acésta propunere și o recomendu cu caldura.”

Cu tóte acestea, a respunsu d. Hasner într'unu modu, care marturisesce putienu pentru o neprecupare, precum se pretinde acésta dela unu ministru. Cuvintele dlui Hasner suntu urmátorele: „D. Hurmuzachi m'a intempinatú astadi cá multa buna vointia; densulu avú de scopu a su-

plină cu o persoană neajunsul puterilor, ce-mi stau spre dispoziție; de asemenea având bunătatea a-si exprima părerea într-unu mod favorabilu despre referințele afacerilor cultului gr. or. Prin patența pentru protestanți sum îndetoratu, in despartimentulu evangelicu a pune de referințe pre unu barbatu de confesiunea evangelică. Eu amu dechiaratu și mai de une-dile, ca e dorința mea, a posiedea barbati de esperintia. Dara ajunge deca acesti-a sunt barbati esperti și de concepte ne-preocupate. Referințele de care este vorb'a, se ocupa de mai multi ani cu succesu bunu (?! Red.) cu afacerile cultului gr. or. care cultu nu e numai in Bucovin'a ci și in Dalmati'a. In asta tiera din urma se afla cu totulu alta nationalitate, și pare-mi-se a fi unu lucru greu a atrage pre unu barbatu din Bucovin'a, care aru putea corespunde și parerilor eterogene din Dalmati'a. Pre lângă acest'a aru fi se fiu cu precauțiune la atragerea unui organu cunoscutu cu cercușările, care pôte toc-m'a pentru aceea nu aru posiedé nepreocuparea necesaria. Deca insa inalt'a casa va avea bunătatea a-mi octroa o putere lucratoriă, o voiu primi cu multiamire.

Asiá d. Hasner. Iera d. Hormusachi la rubric'a cultulu orientalu i-a replicatu urmatoarele. „Pentru cultulu orientale din Bucovin'a nu s'a prelininat neci o subventiune din venitul statulu. Cultulu orientalu s'a sustienutu pana acum cu medile cele sele. Inse de ast'a nu pôte fi cultulu acest'a ascuratu pentru totu timpulu. Suntu de abie cativa ani, de candu se face incercarea, de a intrebuintia fondulu gr. or. și pentru scopuri catolice. In anulu 1858, a scopositu ministeriulu de cultu si a si provocatu pre episcopulu Bucovinei spre darea dechiaratiunii ca pentru hospitulu catolicu din Jirusalimu si fara de o garantia din partea statulu sa se dee imprumutu 70.000 fl. din fondulu religiu-nariu orient, din Bucovina, cu alte cuvinte: sa se daruiesca. Episcopulu, asupra carui'a se face presiune, se dete dupa voi'a ministeriului, si e de multiamitu numai interventiunii consiliulu de statu ca nu s'a efectuatu acea dedicatiune pentru scopuri straine.

Ceea ce s'a potutu intempla atunci, pôte sa se intemple si astadi, de orece fondulu religiu-nariu orientale sta fara de control'a legelativei. Elu sta eschisiyu in man'a ministeriului, care nu mai intraba de episcopulu, daca afla de bine. Depinde asiá-dara numai de la parerea subiectiva si vointia momentana a ministrului respectivu, de a intrebuintia averea bisericeii gr. orientale si pentru alte scopuri.

Propunerea mea de mai nainte o facu asiá-dara in doue directiuni: un'a, ca tratarea afacerilor bisericeii gr. or. se nu suferé amenari, iera alt'a, ca tratarea acestoru afaceri se fia mai corecta. Obiectările facute de d. ministru, mi se paru a nu fi fundate. Ca de dice d. ministru ca referințele orientale din Bucovin'a aru avé de lucru si cu afacerile bisericeii din Dalmati'a, respundu ca bisericeii din Dalmati'a este aceia-si ce si in Bucovin'a, adeca gr. or. Iera de dice d. ministru, ca referințele din Bucovin'a nu aru sci limb'a dalmatina, intrebú ore nu aru fi totu mai consultu, de cum este de presentu, candu referințele nu scie neci un'a neci alt'a limba, si ceea ce e mai multu, ca este de confesiune straina?

Ce se atinge inse de momentulu principale, pre care amu basatu pretensiunea mea, acest'a a remasu neatinsu si neclatitu de d. ministru. Propunerea mea e basata pre rescriptulu imperatescu din 27 Septembrie 1860 prin care s'a promis a-siedierea unui membru alu bisericeii gr. or. in ministeriulu de culte. Acestu rescriptu se datéza din unu timpu, candu Maestatea Sea n'a fostu inca legatu de formele constitutionale. Ceea ce a emanatu atunci din plenitudinea puterii imperiale, este legalu si obligatoriu. Asiá-dara stámu naintea unei alternative. Au ca este acelu rescriptu imperiale validu si eficace, au ca nu este validu si obligatoriu. De este inca validu, atunci este si o detorintia a ministeriului, de a aduce intru implinire ceea ce a promis Maestatea Sea, caci nu depinde de la parerea subiectiva si bun'a placere a unui ministru, a lasa ne efectuatu ceea ce a promis Imperatul. Acest'a este acum o pretensiune drepta a bisericeii orientale, carea nu pôte fi alterata de unu ministru, pana candu sta in validitate rescriptulu imperatescu.

Deca inse acelu rescriptu nu mai are validitate, atunci nu pricepu, de ce sta in „Actele ofici-

ose a le bisericeii gr. or. tiparite sub auspiciile ministeriului de cultu? Deca nu are validitate, atunci aru fi se dechiaré regimulu, de a dreptulu, ca rescriptulu imperatescu din 27 Septembrie 1860 e resuflatu. Caci pana candu nu e acest'a, este basata si provocarea regimulu, de a aduce intru implinire promisiunea data bisericeii orientale, si ministeriulu, ca unulu ce e responsabilu, este constrinsu, a incungiura totu, ce aru fi spre scaderea de onore a coronei, adeca prin neimplinire a promisiunii. Pana candu asiá-dara acelu rescriptu nu e revocatu, posiede bisericeii orientala dreptulu, a persevera in pretensiunea sea, si eu declaru, in numele bisericeii gr. or. a unei tieri, carea m'a ablegatu in coce, ca pana candu mentiunatul rescriptu va sta, si nu va fi revocatu pre calea legala, nu voiu inceta a aduce aminte la fie-care ocaziune si mai cu sema la votarea bugetulu, si de aru fi concesu dupa ordinea casei, a anuncia cu unu anu mai nainte propunerile, a-siu face acest'a astadi pentru sesiunea venitoria. In fie ce casu voiu eschiamá dupa modulu lui Cato: „Ego vero censeo, promissionem esse tenendam“.

Revista diu-aristica.

„Corespondința democratică“ scrie într-unu nr. mai din urma unu articulu, in care ilustréza referința între Austri'a și Itali'a. Acestu art. suna: „Itali'a și Austri'a suntu despartite, n'au pentru ce se mai certá, si deca italianii n'au nebunitu, atunci óresi-cari complanári viitoare se potu face prin cointelegeri pacifice. Si noi ne dechiarámu francu, ca implinirea unei datorintie germane merita pentru Austri'a jertirea Trentinului, (sic!) deca e de lipsa“. La aceste respunde „Gaz. de Tirol“: „Si noi afirmámu forte francu, ca domni democratici din Stuttgart póta o politica ideale. D-loru nu si-au luat tempu la dechiararea cea sincera a aprecia positiunea politica mai deaprobe si a o invrednici de o privire mai serioasa. Mai intai le observámu ca „Trentinulu“, ca complexulu partii acei'a din tirolulu sudicu, ce vorbesce limb'a italiana, e o fictiune contra istoriei, ce nega tota istoria evenimentelor dela a. 1027 incóce. Ea nega tote drepturile teritoriale, possessiuni si jurisdicțiuni, ce au castigatu partile acelea din dilele principelui Meinhard I din Tirolu. Ea are o parte dubla: dinainte construéza pentru cunoscutele teorii de anessione a diplomatiei italiene, o provincia noua italiana, ce aru mai fi de castigatu in óresi-care modu, din detretu representa o restauratiune de dreptu a puterii lumesci episcopale, de-si pare ridicula ómenilor progresului; dara ea devine serioasa, deca o vomu privi dupa nisuintiele partidei reactionarie, care, candu aru invinge, s'aru reintorce pre carulu triumfatoriu, catu aru putea in evulu mediu. Supusii monastirei de Trient si a confinielor sudice se priveau de seculi si fatia cu italianii, de tirolesi; si asiá nici „Coresp. Democrat.“ nu trebuie sa intrebuinteze in locu de „Trentino“ numele veneratu a Tirolulu sudicu. Mai departe-i postimu a ne spune, cum s'aru pute defendá Tirolulu sudicu germanu (esceptionalminte de rigiunea Sterzing) indata ce Tirolulu sudicu cu valile laterale dela Avisio si Noce precum si valea Eciului pana la Salurn, aru deveni in man'i streine. Dara italianii nu voru fi nebuni, dice Cores. Nu, ei nu suntu nebuni, ci se deosebescu de corifeii partidei nationale germane mai cu sema prin aceea, ca nu póta o politica ideale sentimentale, ei o politica reale nationale. Geografie si mapele loru scolare vorbescu in genere de monte Brenneru ca limite teritoriale. Cugetulu si tient'a acest'a n'au abandonat'o nici odata. Nu-si facu nici unu scrupulu a anessa de dincolo de Brenner 220,000 germani, caci si acesti'a, precum dicu ei, suntu jumetate romani. Cu atáta mai mare dreptu putemu dice noi de tirolesii sudici, ca ei totusi suntu jumetate germani, de-si curi'a trientina n'a incetatu a introduce in bisericeii si scolele loru limb'a italiana. Complanári limitorale suntu cu putintia, insa impreunate cu mari greutáti. Tote ce amu disu aici, incheia foi'a din Innsbruck art. seu, le recomandámu consideratiunei organulu partidei democratice germane din Stuttgart. E tempulu ca sa se deschida in tote partile Germaniei ochii adevérului in privinta confinielor sudice a poporulu germanu si delaturendu politic'a ideale sa o inlocuiesca cu un'a reale libera de ori-ce scrupulositate lucrandu totu odata in sensulu acest'a; caci ocaziunea nu va lipsi.

Sighisior'a, in 21/9 Martiu. Dupa lupte îndelungate si inversionate între partidele sasiloru vechi si noi, la alegerea de deputatu pentru diet'a din Pest'a urmata ieri, reusira cei din urma cu majoritate de 397 voturi contr'a 363, si asiá se realese cunoscutulu capu alu partidei, Parochulu Carolu Fabricius. Contracandidatul a fostu Directorele gimnasiale, dlu Fridericu Müller. Romanii, de-si incungiurati de petitori de ambe partidele, in urm'a unei conferintie avute se decisera a se subordiná votulu dela Mercurea, si se abtineru de totu dela votare. Este buna ori este gresita pentru noi calea passivității, venitorulu va areta; atáta constatámu cu bucuria, ca romanii de aici, cari aveau preste 100 voturi, au doveditu cea mai stricta armonia si solidaritate.

Orescia, 7/19 Martiu 1869.

De Redactoru! Me rogu sa aveti bunatate a publicá in pretiuitulu d-vóstre diu-ariu urmatoarele:

In 8/20 Februaru a. c. a datu efori'a scolei gr. or. de aici unu balu in folosulu acestei scoli care, fiindu spriginite prin oferte maritimose din pratea mai multoru binefacatori avu unu resultatu forte favoritoriu. A contribuitu;

din Brasiovu: Prestimati dd. Georgiu Nicolau Orgidanu 1 fl. Ioann Dusoiu 1 fl. Georgiu S. Nic'a 1 fl. Ioseff Prentner 1 fl. Stefanu Sotiru 1 fl. Dimitrie Erimie 1 fl. Dimitrie Iancioviciu 1 fl. Stefanu Poenariu 1 fl. Tache Stanescu 1 fl. Georgiu Dicu 1 fl. Ioann Babancu 1 fl. Andreiu A. Popoviciu 1 fl. Nicolu T. Ciurcu 1 fl. George C. George Ioanu 1 fl. Teodoru T. Ciurcu 1 fl. D. V. Sofi'a C. Popoviciu 1 fl. —

Din Sabiu: D. I. Tulbasiu 2 fl. D. profesorulu Ioane Popescu 1 fl. —

Din Ord'a: dela D. S. D. Nicolau Sian-doru de Vistea 10 fl. —

Din Alb'a - Juli'a: dela DD. Samuila Cirlea 1 fl. Nicolau Berghianu 1 fl. Petru Cirlea 1 fl. v. a.

Din Cietea: dela Dlu Nicolau Padericiu 2 florini.

Din Sacarimbu: dela DD. Beniaminu Densianu Protopopu gr. c. 50 xr. Nicolau Florea 1 fl. Ioann Varmajanu 1 fl. Ioann Onea parochu in Bradetu 1 fl. Rvrd. D. Protop. Sabinu Piso 1 fl.

Din cerculu Ilici: dela DD. Ales. Herbay 1 fl. Alessiu Olariu 1 fl. I. Olariu 1 fl. I. Orbonasiu 1 fl. Zacharia Popu 1 fl.

Din Dobr'a: dela Rvrd. D. Prot. Nicolau de Crainicu 1 fl. Petru Fogarasi 1 fl. Georgiu Herbay 1 fl. Alessiu Nemesiu 1 fl. Iosifu Olariu 1 fl.

Din Zarandu a administratu rev. d-uu protopopu Moise Lazaru la susu numit'a eforia 9 fl.

Laolalta 61 fl. 50 xr. v. a.

Adaugendu la acesti'a cei incasati din Orestia 225 fl. 80 xr.

Resulta unu incasatu d. 287 „ 30 xr.

Din care subtragendu-se spesele avute cu 152 „ 64 xr.

A remasu pentru scola unu venitu de 134 „ 66 xr.

Publicandu-se acestu resultatu imbucuratoriu aducemu totu deodata cea mai adenca multiamita marimosiloru contributori. —

Ilie Popu, curatorulu bis. gr-or. de aici.

Reuniunea musicale de 27 Faruru si ultimulu balu de la 6 Martiu 1869 in Nasaudu.

(din Bistritia.)

Fugi politica obscura, tu tipu de urgia
Fugi! si me parasesce, caci a mea sorte
Dulce misteriosu,
Sublimu frumosu.

Mi-o incanta, Apolu p'a s'a lira auria,
Si-o conduce Erme cu batiulu peregrinu,
P'aurerei aripi lini
Plete de rose pline de crini! —

Asiá-mi eschiamá anim'a in dilele trecute a le carnevalulu, — convinsu de virtutile suave a scumpei mele natiuni. —

Dupa umbr'a de la Borgo-Prundu, care fu numai reflexulu unei fapte far' de svatu, nu din sentiu inamicu, ci numai din prim'a furi'a, ni aduse mus'a teneretiloru:

Dile divine
Fara suspino!

Un'a invitare amicabile a d. presiedinte Ioachimu **Muresianu**, si un'a epistola a d. Ioane Florianu — in numele comitetului, ni-a indreptatu pasii cu placere către Nasaudu, . . . Elisialu romanilor din Transilvania.

Natur'a intréga ni fu favoritoare. Ajongendu d'asupra Tradamului ni salutau anticii munti cu capetele lor serióse si albe, . . . vecinice testimonii a eroismului protoparintiloru nostrii, . . . martori a resignatiunii, ale doreriloru si modeste placeriloru nóstre, . . . ni saluta Somesinlu cu undele sele argintie, a cároru spume alabastre adese fura rosite de sänge de dusmanu!

Sosindu, luarámu adio de la stelele arcului azuru, si intrarámu in „paradisulu pre pamentu“ in care admirarámu stele splenditoare: . . .

Romancuie tenerele
Visuri de amoru! . . .

Sal'a reuniunii fú cu gustu laudabilu decorata. Capela de musica, constándu din romani carunti, membri a muziceii fostiloru bravi graniceri ai II. regimentu de romani, sub directiunea demnului profesore de musica d. Hanusecu, acceptara cu ardore momentulu inceperii la 8 óre.

Acest'a batu si apolu in persóna d. profesore Hanusecu, — pre care june eselentu l'a adusu destinulu la Nasaudu, (unde se afla profesore de musica la gimnasiu) cá se incánce, se console si se re'nyia, inspiratu de mus'a sa suava un'a natiune, in a cári'a senu jace — de somnulu seculariu amorfitu — unu tesauru de afát'a sensibilitate . . . d'atát'a poesia! . . . ne redicara animele cu cele mai placute si alese melodii natiunali si universali.

Cu atát'a placere si cu asiá mari aplausuri de dame si de domni póte ca de multu n'a fostu music'a natiunala pre terenulu patriei nóstre „Daci'a ferice“ — primita.

Dupa finea programei — la 4 óre demaneta a cári'a ordinae geniala o multiamimu d. fiscalu Ioane Florianu, se departara onoratele dame si barbati arangiara spre onórea óspetiloru unu banchetu; insufletitu dupa usulu natiunale prin oratiuni, cánteci, si povesci natiunali! —

Aprópe tóte natiunele austro-magiari fura reprezentate, cároru membri meriser incantati si multiamiti parte de music'a escelenta, parte de primirea si tratatare afátu de gentile si fratiasca ce o avura din partea romaniloru din Nasaudu. —

In 6 Martiu a. c. fu ultimulu balu. Invitarea cu nerabdare acceptata veni tempuriu si sér'a la 1/2 8 fú sal'a de danzu plina de participatori.

Magnetulu, care aduse pre omu din singuritate in societate, a adosu, bateru ca fu tempulu fórté nefavoritoriu — tóta inteleginti'a districtului, si óspeti d'aprópe si de departe la olalta; si aru fi fórté lungu, cându a-siu probá d'a descrie acestu balu escelentu care tienú pána demeneti'a.

Me restriagu dara de a numi dintra tóte pie-sele perfecte numai unu o d r i l u romanescu-compusu de d. profesore Hanusecu, care a reprezentatu cele mai importante doine natiunali, a cáror'a variatiuni maestrice magnetis'au tóte animele.

„Desceaptate romane“, „Hor'a unirii“, „Arde-lénu copilu de munte“, a lui „Racolta“, a lui Mihaiu celu mare“ etc. — schimbau piano séu alegro: — cadrilulu fú repetitu si petrecutu de aplause viforóse.

Dupa balu urméza iéra unu banchetu in onórea óspetiloru cá si in 27 Fauru.

Nu esista poetu nici literatu, mai nici péna terestre care aru potea descrie primirea nóstra asiá de insufletita de fratietate, sinceru amoru si adenca amicéti'a.

Vampirulu politiceii ni-a crutiatu in tóta privinti'a cu present'i'a sea, si potemu dice cu fatia stralucitoare de bucuria: „ca ni amu sentitu in mediculu romaniloru cá acasa.“ —

Oferimu dara toti fratiloru de la Nasaudu sincera si adencu sentita multiamire, si i asicarámu ca suntemu patrushi pána la sufletu de sántulu a-deveru, ca unu poporu cu atátea virtuti sublime debe sa aiba esistinti'a eterna.

In numele óspetiloru
de M. . . .

Varietáti.

** Din „Hr. Ztg.“ aflámu ca la 15 a acéstei luni Maj. Sea Imperatulu a facutu o revista

asupra Regimentului de infanteria Mecklenburg Streilitz Nr. 31, carele s'a posu in piati'a Uerményi in linia desvoltata si adeca, doue bataliuni a 4 companii, 1 a doue companii.

Trop'a intréga in unu atacu fu comandata de comandantele regimentulu Hoffinger.

La 8 1/2 óre Majestatea Sea in uniforma husarésca a trecutu in pasu pre dinaintea frontulu si dupa ce bataliunea a dou'a a facutu unele evolutiuni in colóne mai multe si o colóna dupla, in fine unu quarée, Majestatea Sea si exprima cea mai deplina multiamire.

Acum fura chiamati oficerii si Majestatea Sea s'a induratu a exprime gratiosu cea mai deplina a sea indestulire cu regimentulu, in ori ce privintia, si adause ca regimentulu acést'a este celu mai bunu din tóte regimentele armatei. — Dupa acést'a urmă defilarea in jumetáti de companii la distantia intréga. Soldatii au capatatu lefa dupla pre cincidile. —

Ne bucrámu cându audímu de fiii si fratii nostri cei bravi, cari nu lasa privilegiu in care sa nu se distinga, cari la Solferino a arátatu ca suntu lei, dupa marturisirea inimiculu chiaru, la Custozza au arátatu, ca arm'a loru trage mai greu in cumpan'a unei batalii. Bravi au festu, bravi voru remané. Sa merite pururea laude cá cea a Majestáti'e Sele, incátu sa fie cei mai beni intre tóte regimentele armatei!

** Cetimu ca guvernulu provinciale alu tieri incetéza functionarea dejá cu 1 Aprile a. c. pentru cá guvernulu sa se póta mantui de restantiele ce le are. Corespundinti'a jurisdictiuniloru va fi deadreptulu cu ministeriulu. Commissariatulu ce are sa intre in viétia la 1 Maiu, nu scimuz ce functione va avé, atát'a aflámu ca nici in o cestiune nu va functioná dreptu de a dóu'a instantia.

** In Ungaria s'a facutu pána dumineca 254 de alegeri, dintre cari 137 suntu deakisti si 117 opositionisti. —

** Din Pojonu se scrie, ca in cerculu de alegere Comoru o partida a aprinsu cásiile celeilalte si cu forci si inblacii inarmati opra pre proprietari a stinge foculu. Totu semne invederate de civilisatiune moderna.

** Profesorulu de medicina din Vien'a Brühl intentionéza a infiintiá unu museu anatomicu popularu, pentru de a dá prelegeri practice din medicina si din alte sciintie folositoare in viatia practica. Participatorii la acést'a insotire au de a solvi pre septamána 5. xr. Inscriinduse cineva pre unu anu si obligándu-se a solvi tacs'a acést'a mica, se face membru a museulu anatomicu popularu“ si primesce dopu unu anu diplom'a de atare.

** Unu fundu de bute a papatu unu mandatu de deputatu. La alegerea de deputatu in Süt-Szerdahely, deakistii aveau o bute de vienu din care sa-si ude gáturile alegatorii dupa ce voru fi votatu pentru candidatulu deakistu Bartal. Butea trebuie se fie fostu fórté mare cáci alegatorii venisera din departare si asiá in-setara fórté tare si erau multi. Unu cortesiu de a lui Bartal se suí in verfolu butei, si incepú se jóce acolo ciardasiu, spre bucaria mare a aderintiloru politici ce-lu incunjurau. Védiendu cortesiulu cá joculu seu place alegatoriloru mai multu de cátu tóte programele deakiste, incepú se sara si mai cu focu. Daru nenorocire, prin o buna saritura se sparse fundulu butei, si pre cându cortesiulu strigá hopu, se pomeni in bute, cufundatu in vinu pana in grumadi Scaldatulu acést'a nu-lu aduse in perplesitate, ci liniscitu cortesiulu incepú a sórbe vinulu din prejuru dreptu precautiune ca se nu devina inecatu intr'unu potópu de vinu; dechiarándu a buna séma vinulu: De cátu tu pre mine, mai bine io pre tine Privitorii cari mai nainte aplaudasera, crediura acum de o detorintia a loru se mérga in ajutoriulu coreligionariulu loru politicu, si neavendu vase a mána, alergara cu pelariete dupa cunoscut'a maniera. Urmárite fura fórté fatale pentru candidatulu Bartal, in 30 de minute o parte din alegatori erá tavalita pre josu, alti se certau, bateau, militi'a trebui se intrevina, se intemplara raniri, parti'a se imprasciá si n'o mai potura aduná. Contractandatululu stángei cástigá la votare majoritate de 135 voturi si asié se alese Franciscu Krasensnits de ablegatu in cerculu Süt-Szerdahely.

„Alb.“

** O trista urmare a betiei. Primimu dóue corespundintie despre intempleria a-

cest'a: In comon'a Tulc'a (lánga Tinc'a) repausándu o muiere betrána, si avendu sa se tiena, dupa dactina, priveghiu in nóptea de 27 spre 28 Fauru v. se adunara ómenii la priveghiare. La asemene priveghiu, prin unele locuri romanesci s'a incuibatu datin'a cea rea de beu priveghiatorii rachiú. Capetándu si aci multu rachiú, a beutu pána s'au imbelatu si au adormitu cu toti. Inse in tinda (culina) s'a fostu coptu páne, si fiindu páne in apropiare, s'au aprinsu pánele si apoi cas'a. Vecinii bagándu pe séma, au alergatu, si desceptándu-se cei din lantru, nunsai pre feréstra si-au potutu mántuf viétia. Mortulu a arsu si o fetitia de 12 ani. — Cine scie cátu de mare este reverinti'a poporulu nostru cátra cei morti, si póte intipui impresiunea ce a causat'o acésta trista urmare a betiei. (Alb.)

** In Vien'a tienura in dilele trecute surdo - mutii o festivitáte grandióse, la care nu lipsira toaste insufletitoare cu semne, pentru saótatea Imperatulu, pentru directorulu institutulu si alt.

** In Americ'a au tienutu nu demultu nisce prisioneri condemnati la mórté in capela inchisórei din Thomastonu, unu meetingu, unde a desbatutu despre stergerea pedepsei de mórté. Opositione intre ómeni cu stréngu de gátu firesce nu erá. Tot' erau ucigatori intre cari presiedintele G. Ding unu lotru cu unu renume deosebitu. Resolutiunea la care se unira cu totii suna in urmatoriulu tipu: Apelému la cetatienii si legislatorii umani si crestinesci ai statulu in interesulu societáti'e, cari s'a facutu brutale, crescendu delicuenti prin pedepse resbunátore si i rugámu: a nu repasi cu unu patraru de seculu introducendu furcile — acésta relicuia a barbarismulu; sa nu se espuna pericolulu a versá sänge nevinovatú si a nu innoi legi ce periclitéza persóne si proprietate. — Unu comitetu de doi dintre condemnatii la mórté se alesera a aduce acést'a resolutiune legislaturéi statulu, de cum-va le va concede directiuneu inchisórei.

250,000 marce castigulu capitalu!

Cea mai nóua loterie mare de premii
constituata si garantata de

Cetatea libera Hamburgu

22,400 de sorti libere de castigu in suma de

Trei milióne 205,000 marce

se realizéza in putiene luni sub decurgerea trage-rei. Intre acestea se afla castiguri mari de marce 250,000, 150,000, 100,000, 50,000, 30,000, 25,000, 20,000, 15,000, 12,000, 10,000, 8000, 6000, 5000, 4000, 3000, 105 de ori 2000, 156 de ori 1000, 206 de ori 500, 300, 200 etc.

Acést'a loterie mare de capitale e fórté interesantu constituita, ea oferesce participatoriulu cele mai mari avantagiuri si cea mai buna garantia in tóta privinti'a

In 14 Aprile st. n. 1868 e tragerea cea mai de aprópe a castiguriloru.

1 losu de statu intrégu in originalu costa fl. 3 1/2 v. a. 1 jumetate séu 2/4 dto fl. 1 75 xr. v. a.

Tóte comisiunile lánga care e alaturata tax'a amintita in val. aust. le implinim cu cea mai mare promptitudine, alaturámu planurile recerute si dāmu gratisu ori-ce deslusfre. Dupa tragere primesco fia-care participatoriu fára provocare list'a officiósa, castiguri mai mici se voru tramite cu punctualitate, iéra cele mai mari se voru solvi cá si pána acum prin agentiele nóstre in tóte piatielle austriace.

Adresele suntu de a se indreptá cátu mai curendu directe cátra

S. Steindecker et Comp.
Comerciu de banca si cambiale
in Hamburgu.

In interesulu acelu persóne cari participa bucurosu la loterii solide de bani, tragemu cu deosebire atentiunea asupra Anóncei Dlui **S. Steindecker et Comp.** in Hamburgu. Cas'a acést'a a solvitu nu de multu iérasa cele mai mari castiguri si e cunoscutu ca fia-cine e servitu promptu, reelu si discretu.

Burs'a de Vienn'a.

Din 12/24 Martiu 1869.

Metalicele 5%	62 90	Act. de creditu	304 90
Imprumut. nat. 5%	71 30	Argintulu	123 35
Actiile de banca	726	Galbinulu	5 92